

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ศึกษาทัศนคติขององค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพ ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบโดยการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และสรุปข้อมูลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น ๓ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ใน ๔ ด้าน ได้แก่

- ๑) ด้านบุคลากร
- ๒) ด้านงบประมาณ
- ๓) ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์
- ๔) ด้านการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้คำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ ในการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจะสรุปตามลำดับ ดังนี้

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๐๓ มีกลุ่มอายุ ๒๕ – ๓๐ ปี จำนวน ๑๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕๒ มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๘๓ มีอาชีพเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๕ และมีรายได้ต่อเดือน ๔,๐๐๐ – ๗,๕๐๐ บาท จำนวน ๑๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๓๖

๕.๑.๒ การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ สามารถสรุปผลและอภิปรายได้ดังนี้ คือ

การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๖$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านบุคลากร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๕$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ อบรม. สนับสนุนประชาชนให้พัฒนาความรู้ทักษะโดยการพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่และ มีการติดตามผลการฝึกทักษะให้กับประชาชน ส่วนข้อที่เหลืออื่นๆ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านงบประมาณ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านงบประมาณ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๕$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อบรม.มีงบประมาณสำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด และองค์กรมีความพร้อมในการสนับสนุนงบประมาณที่จำเป็นเร่งด่วน ส่วนข้อที่เหลืออื่นๆ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบสถานที่ที่จัดตั้งกลุ่มพัฒนาอาชีพในตำบลให้เหมาะสม มีการวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และอบต. มีความพร้อมในการประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ ส่วนข้อที่เหลืออื่นๆ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ อบต. มีแผนการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ และมีการประชาสัมพันธ์ในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งให้ประชาชนรับทราบ ส่วนข้อที่เหลืออื่นๆ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

๕.๑.๓ เปรียบเทียบการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

อายุ บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

ระดับการศึกษา บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

อาชีพ บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

รายได้ บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านบุคลากร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านงบประมาณ และด้านการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๕.๑ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล	ผลการทดสอบ	
	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
เพศ	✓	
อายุ	✓	
ระดับการศึกษา	✓	
อาชีพ		✓
รายได้ต่อเดือน	✓	

๑. **เพศ** บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (t = -๓.๔๖, Sig = ๐.๐๐๑) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒. **อายุ** บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (F = ๓๑.๕๓, Sig = ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. **ระดับการศึกษา** บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (F = ๖๗.๘๘, Sig = ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๔. **อาชีพ** บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (t = -๑.๑๕, Sig = ๐.๒๕๑) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕. **รายได้** บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (F = ๒.๘๘, Sig = ๐.๐๑๔) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจะอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

๕.๒.๑ การบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๖$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ในแต่ละตำบล มีการบริหารจัดการกับกลุ่มพัฒนาอาชีพภายในตำบลได้ดี เนื่องจากผลของการบริหารจัดการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเวียงบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับที่มากและองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ได้แก่ ๑) ด้านบุคลากร ๒) ด้านงบประมาณ ๓) ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ และ ๔) ด้านการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ **ขจรชัย วัฒนาประยูร** อธิบายว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด ที่มีลักษณะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ภายใต้ข้อบังคับแห่ง

กฎหมายตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๖๖ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและ มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ และบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

เมื่อพิจารณารายด้านมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

๑) ด้านบุคลากร บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ อบต. สนับสนุนประชาชนให้พัฒนาความรู้ทักษะโดยการพาไปศึกษาดูงานนอกสถานที่และ มีการติดตามผลการฝึกทักษะให้กับประชาชน ซึ่งมองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรบุคลากร เพื่อนำความรู้ไปเผยแพร่แก่ประชาชนได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด และเข้าถึงประชาชนมากที่สุดจึงทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างเรียบง่ายและเป็นกันเอง ซึ่งสอดคล้องกับ **บุญเสริม นาคสาร** ซึ่งกล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรทางการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุดและเข้าถึงประชาชนมากที่สุด เป็นการกระจายอำนาจของภาครัฐสู่ท้องถิ่น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๒) ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความเป็นอิสระและขีดความสามารถในการบริหารงานในองค์กรได้มากกว่าเดิม เนื่องจากมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้ มีงบประมาณ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลเพื่อความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน มีบุคลากรที่เป็นพนักงานส่วนตำบลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นผู้ให้บริการและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนภายในตำบล

๒) ด้านงบประมาณ บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านงบประมาณ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อบต.มีงบประมาณสำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด และองค์กรมีความพร้อมในการสนับสนุนงบประมาณที่จำเป็นเร่งด่วน แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดเตรียมงบประมาณในการสนับสนุนกลุ่มพัฒนาอาชีพของตนไว้อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มศักยภาพของสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากผลการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับที่มาก ซึ่งสอดคล้องกับ **พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒** กำหนดให้ อบต.มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของ

ประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา ๑๖ เช่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การส่งเสริม การฝึก การประกอบอาชีพ และการจัดการศึกษา เป็นต้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบล มีรายได้แล้ว ก็จำเป็นต้องกำหนดแนวทางในการใช้จ่ายงบประมาณของตนเองในรูปของข้อบัญญัติ งบประมาณรายปีขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลเสียก่อน และการตรวจสอบบัญชีจะเป็นการควบคุมสุดท้ายเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

๓) ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์ บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิ ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านวัสดุหรือ อุปกรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบสถานที่ที่จัดตั้งกลุ่มพัฒนาอาชีพในตำบลให้เหมาะสม มีการวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และอบต. มีความพร้อมในการประเมินผลการใช้วัสดุ อุปกรณ์ แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ให้กับกลุ่มพัฒนาอาชีพ ภายในตำบลของตนได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากผลของการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวม อยู่ในระดับที่ดี ซึ่ง สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้ อบต.มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง มาตรา ๘๕ เช่น ค่าวัสดุ ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ทรัพย์สินอื่นๆ เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น และรายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่มีกฎหมายหรือ ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

๔) ด้านการจัดการเรียนรู้ บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีการบริหารจัดการภูมิ ปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ด้านการจัดการ เรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อบต. มีแผนการไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ และมีการประชาสัมพันธ์ในการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ให้ประชาชนรับทราบ แสดงให้เห็นว่าบุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีความรู้ความสามารถใน การบริหารจัดการกลุ่มได้เป็นอย่างดี เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดการสอนวิธีการ บริหารจัดการภายในกลุ่มเพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มพัฒนาอาชีพของตนให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น จึงทำให้ผลของการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับที่มาก ซึ่งสอดคล้องกับ **เคน บลานชาร์ด Ken Blanchard** ได้ศึกษา การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า ความ จำเป็นที่องค์กรสมัยใหม่จะต้องปรับวิธีการบริหารจัดการ โดยเปิดโอกาสให้คนในองค์กรเข้ามามีส่วน ร่วมในกระบวนการบริหารจัดการองค์กร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด จากการรวมศูนย์อำนาจไปสู่การสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของทุกฝ่ายในองค์กร

๕.๒.๒ เปรียบเทียบการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เนื่องจาก เพศต่างกันย่อมมีความสนใจในการที่จะประกอบอาชีพแตกต่างกันไป สืบเนื่องมาจาก สภาพร่างกาย ความแข็งแรงและความคล่องตัวในการทำงาน รวมถึงความชอบในการประกอบอาชีพต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดา มหาอำนาจ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยรวมมีระดับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในระดับปานกลางทุกด้าน ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนนทบุรี ที่มีเพศต่างกันมีระดับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน ทุกด้านแตกต่างกัน

บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เนื่องจาก ระดับอายุของผู้ตอบแบบสอบถามมีผลกระทบต่อการตอบแบบสอบถาม สืบเนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงาน มากน้อยแตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมรัก บุญเรือ ได้ศึกษาเรื่อง “เจตคติของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอายุต่างกัน มีวุฒิการศึกษาต่างกัน และประเภทของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่างก็มีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยรวม และเป็นรายด้านทั้ง ๓ ด้านไม่แตกต่างกัน

บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เนื่องจาก ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีผลกระทบต่อการตอบแบบสอบถาม สืบเนื่องมาจาก มีการศึกษาต่างระดับกันและประสบการณ์ในช่วงที่เรียนแตกต่างกัน ย่อมมีความคิดในการจัดการเรียนรู้ไม่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บวร วิเศษสุนทร ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัด

หนองคาย จำแนกตามการศึกษาโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีอาชีพต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผลกระทบต่อการตอบแบบสอบถาม สืบเนื่องมาจาก การตอบแบบสอบถามเป็นเรื่องเดียวกัน ที่บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพมีความรู้ความเข้าใจเหมือนกันจึงทำให้ผลสรุปออกมาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรารุธ ผลานันท์ และคณะ ได้ทำการศึกษา การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น กรณีศึกษาผ้าไหมกาบบัวบ้านบอน พบว่า ในด้านการถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตผ้าไหมกาบบัวของช่างทอบ้านบอนใช้วิธีการถ่ายทอดกันภายในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ จากพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ให้แก่ลูกหลานในครอบครัวตั้งแต่เด็กเริ่มจำความได้จนโตมีวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จะรับการถ่ายทอดความรู้ได้ครบทุกขั้นตอน โดยใช้วิธีการให้เด็กๆ ช่วยงานง่ายๆ เช่น กวัก ปั่น แล้วค่อยๆ ให้ช่วยทำขั้นตอนที่ยากๆ ขึ้นไปเรื่อยๆ เช่น ทอมัดหมี่ ย้อม ฯลฯ จนเรียนรู้ได้ครบทุกขั้นตอนในช่วงอายุประมาณ ๑๕ – ๑๖ ปี มีเพียงส่วนน้อยที่เรียนเมื่อเป็นผู้ใหญ่แล้ว ซึ่งมักจะเรียนรู้จากเพื่อนบ้านเพราะไม่มีผู้ใหญ่ในครอบครัวทำผ้าไหมเพื่อทำเป็นอาชีพเสริมนอกเหนือจากการทำนาการที่คนได้รับความรู้โดยการถ่ายทอดกันภายในครอบครัวเป็นการปลูกฝังความคิดตั้งแต่ยังเป็นเด็กจึงทำให้ความคิดไม่แตกต่างกัน

บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน เนื่องจาก รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามมีผลกระทบต่อการตอบแบบสอบถาม สืบเนื่องมาจาก ฐานะความเป็นอยู่ภายในครอบครัวของประชาชน มีการดำรงชีพที่แตกต่างกัน การบริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในครอบครัวก็ย่อมแตกต่างกันไปด้วย ฉะนั้นการที่ประชาชนมีรายได้ต่างกันทำให้ความคิดย่อมแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับทัศนคติของ วารุณี พงษ์พิณโย ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาชาวบ้านต่อการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน กรณีศึกษาบ้านอัมพวัน หมู่ที่ ๘ ตำบลสำราญ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ชาวบ้านนำภูมิปัญญาชาวบ้านทางเกษตรแบบดั้งเดิมผสมผสานกับประสบการณ์ประยุกต์เข้ากับแนวคิดใหม่ที่ค้นพบแตกต่างกัน มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเพื่อเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้นมีรายได้มากขึ้น ทำให้สมาชิกในครอบครัวสามารถพึ่งตนเองได้สร้างความเป็นอยู่ที่ดีแก่ประชาชนในชุมชน และยังมีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการจัดการสวัสดิการและธุรกิจชุมชนมีการรวมกลุ่มกัน โดยสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มด้วยความสมัครใจเลือกคณะกรรมการ บริหารจัดการกันเองอย่างเป็นระบบ เคารพกฎระเบียบที่ร่วมกันตั้งขึ้น ช่วยกันคิดช่วยกันทำและช่วยกันแก้ปัญหา ชาวบ้านมีความสามัคคี มีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดอำนาจในการต่อรองในการจำหน่ายผลผลิตเพื่อให้ได้ราคาดี ทำ

ให้ชุมชนมีพลังในการพัฒนาและสร้างประโยชน์แก่ชุมชนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม เมื่อประชาชนมีรายได้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งส่วนตัวและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่คุณค่าและมีความสำคัญยิ่ง นอกจากนี้ยังได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมมาใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสภาพสังคมในชุมชน

๕.๓ ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปและการเสนอแนะไว้ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

๑. บุคลากรควรเสนอแนะนโยบายการจัดทำแผนเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อสนับสนุนกลุ่มอาชีพ (OTOP) ภายในตำบลของตนให้มีการพัฒนายิ่งขึ้น

๒. บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประจำตำบล เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลให้เป็นผลสำเร็จ

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้การสนับสนุนบุคลากรในการจัดตั้งกลุ่มการเรียนรู้ภายในตำบลและมีการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ในเรื่องของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าให้ได้มาตรฐานมากที่สุด

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดทำแผนนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณสำหรับกลุ่มพัฒนาอาชีพภายในตำบลของตน ให้ได้รับการพัฒนาอย่างมั่นคง

๒. บุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพควรมีการพัฒนาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประจำตำบลให้ขยายไปสู่ท้องถิ่นต่างๆ อย่างทั่วถึง

๓. ควรมีการศึกษาการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภายในกลุ่มอาชีพของตน

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนบุคลากรให้จัดตั้งกลุ่มการเรียนรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน และทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วย

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

๑. ควรมีการศึกษาถึงแผนและขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ภายในตำบลให้ครอบคลุม
๒. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพประเภทเดียวกันทั้งภายในและภายนอกเขต
๓. ควรมีการนำหลักธรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์กรให้มากขึ้น
๔. ควรเพิ่มกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นเพื่อความชัดเจนต่อทัศนคติของประชาชน ไม่เพียงจำกัดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
๕. ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้กว้างมากขึ้น นอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงที่สุด